

ไก่ดำภูพาน

เป็นไก่ดำสายพันธุ์ใหม่ที่งานศึกษาและพัฒนาด้านปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เริ่มต้นการพัฒนาไก่ดำสายพันธุ์ภูพาน ขึ้นตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา โดยการนำไก่ดำ 5 ตัว เป็นไก่ดำลูกผสม ไก่พื้นเมืองมาผสมพันธุ์ แบบ In Breeding การศึกษาและพัฒนา ใช้ระยะเวลาทั้งหมด 3 ชั่วโมง จึงได้ไก่ดำที่ตรงตามลักษณะที่ต้องการ คือ ขนดำ หนังดำ แข้งดำ เนื้อเทาดำ กระดูก เทาดำ และเป็นสายพันธุ์ที่ทนทานโรค ทนต่อสภาพแวดล้อม เลี้ยงง่าย กินเก่ง โตเร็ว เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร



ไก่ดำภูพาน 1



ไก่ดำภูพาน 2



ไก่ดำภูพาน 3

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

เพศผู้ น้ำหนักตัวเต็มวัยเฉลี่ย 2.5 - 3.0 กิโลกรัม มีความสมบูรณ์แข็งแรง ทนทานต่อสภาพแวดล้อมได้ดี

เพศเมีย น้ำหนักตัวเต็มวัยเฉลี่ย 1.5 - 2.0 กิโลกรัม เริ่มออกไข่เมื่ออายุ 21 - 22 สัปดาห์ น้ำหนักไข่ฟองแรกเฉลี่ย 30 - 35 กรัม ไข่ไข 3 - 4 ชุด/ปี ชุดละ 10 - 15 ฟอง/ตัว เปลือกไข่สีน้ำตาล มีความทนทานต่อโรคระบาด สามารถฟักไข่และเลี้ยงลูกเองได้

การคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

1. ลักษณะพ่อแม่พันธุ์จะต้องมีรูปร่างสมบูรณ์แข็งแรง อายุตั้งแต่ 9 เดือน แต่ไม่เกิน 3 ปีและมีน้ำหนักตั้งแต่ 2.5 กิโลกรัม ขึ้นไป
2. ลักษณะแม่พันธุ์จะต้องมีรูปร่างสมบูรณ์แข็งแรง อายุตั้งแต่ 7 เดือนแต่ไม่เกิน 3 ปี เลี้ยงลูกเก่ง มีนิสัยไม่ดุร้าย หรือจิกตีลูกไก่ของตัวอื่น
3. พ่อพันธุ์ไก่ 1 ตัวสามารถผสมพันธุ์แม่ไก่ได้ไม่เกิน 6 - 10 ตัว และไม่ควรให้ผสมนานเกินไปเพราะจะทำให้เกิดปัญหาเลือดชิดในฝูงได้

การเลี้ยงไก่พ่อแม่พันธุ์

ไก่สาวจะเริ่มไข่ฟองแรกเมื่ออายุประมาณ 6 - 7 เดือน เมื่อไก่เริ่มไข่ให้เปลี่ยนสูตร อาหารใหม่ให้มีโภชนาการเพิ่มขึ้นเพื่อไก่นำไปสร้างไข่ รวมทั้งเพิ่มแคลเซียมฟอสฟอรัส เพื่อนำไปสร้างเปลือกไข่ อาหารให้วันละ 90 - 100 กรัม มากกว่านี้ แม่ไก่จะอ้วนมากทำให้ไข่ลดลง ไก่พ่อแม่พันธุ์ควรให้อาหารเช่นเดียวกับแม่พันธุ์ การให้อาหาร อยู่ระหว่าง 70 - 80 กรัม/ตัว/วัน



รูปแบบการเลี้ยงไก่

1. การเลี้ยงแบบปล่อย เป็นวิธีเลี้ยงไก่ปล่อยให้ออกหากินอย่างอิสระ ในตอนเช้า ผู้เลี้ยงอาจจะเสริมอาหารให้ในตอนเย็น ช่วยให้ไก่เจริญเติบโตได้ดีขึ้น และเล้าขนาดเล็กไว้ให้ไก่ได้หลบร้อนเฉพาะกลางวัน การเลี้ยงแบบปล่อยนี้จะช่วยให้ไก่ได้ออกกำลังกายมีสุขภาพที่แข็งแรงแต่มั่นใจว่าพื้นที่ที่ปล่อยจะไม่มีไก่พื้นเมืองอยู่บริเวณใกล้เคียงเพราะอาจมีปัญหาในการผสมข้ามพันธุ์
2. การเลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย เป็นการเลี้ยงที่พัฒนามาจากการเลี้ยงไก่แบบปล่อยมากกึ่งขังบ้างในบางช่วง โดยการสร้างเล้าไก่ให้มีขนาดกว้างขึ้นมีรั้วล้อมกันไม่ให้ไก่ออกไปหากินไกลๆ จัดหาน้ำและรางอาหารไว้ให้ไก่กินรูปแบบการเลี้ยงนี้ถือได้ว่าเป็นวิธีการเลี้ยงที่ดี และเหมาะสมที่สุด
3. การเลี้ยงแบบขังเล้า โดยเกษตรกรต้องสร้างเล้าไก่ที่สามารถกันแดด กันลม และฝนได้ ควรมีรังไข่วางเป็นจุดตามมุมหรือฝาเล้าพร้อมอาหาร และน้ำให้ไก่ได้กินตลอดเวลาการเลี้ยง แบบขังเล้าสามารถป้องกันโรคระบาดได้ดี



การฟักไข่ สามารถแบ่งได้ 2 วิธี

1. การฟักไข่โดยวิธีธรรมชาติ หรือการฟักไข่โดยแม่ไก่ เมื่อแม่ไก่ดำภูพานอายุประมาณ 6 - 7 เดือน จะเริ่มให้ไข่ชุดแรก ประมาณ 10 - 15 ฟอง/ตัว เมื่อแม่ไก่ไข่หมดชุดก็จะเริ่มฟักไข่ ในขณะฟักไข่ระยะแรกแม่ไก่จะใช้เวลาส่วนใหญ่ในรังวางไข่ เมื่อระยะช่วงฟักไข่แม่ไก่จึงใช้เวลาฟักไข่เพิ่มมากขึ้น ขณะฟักไข่แม่ไก่จะทำการเขี่ยไข่ (กลับไข่) วันละประมาณ 6 ครั้ง เพื่อให้ไข่ทุกฟองได้รับความอบอุ่นจากการฟักใกล้เคียงกัน หลังจากฟักไข่ได้ 20 วัน ลูกไก่จะเริ่มเจาะเปลือก ในวันที่ 22 นำแม่ไก่และลูกลงจากรังฟักไข่ และขังสุ่มให้อาหาร และน้ำอย่างน้อย 7 วัน จึงปล่อยให้แม่และลูกหากินตามธรรมชาติ



2. การฟักไข่โดยใช้เครื่องฟัก

หลังจากผสมพันธุ์และทำการเก็บรวบรวมไข่ได้ 7 วัน ก่อนนำไข่เข้าฟักต้องทำการคัดไข่ที่มีรอยแตกร้าว เปลือกไข่บาง ไข่ผิดปกติหรือไข่ ฟองที่เล็กเกินไปออกตรวจเช็คเครื่องฟักไข่ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน เช่น อุณหภูมิตู้ฟัก 37.8 °C ความชื้นสัมพัทธ์ 60 % อุณหภูมิตู้เกิด 36.5 °C ความชื้นสัมพัทธ์ 70 % เมื่อเก็บไข่สะสม ได้ 7 วัน ก็นำมาจัดเข้าเครื่องฟักซึ่งจะมีการกลับไข่ วันละ 6 ครั้ง (6 ครั้ง/ 24 ชั่วโมง)

ส่องไข่เมื่อนำไข่เข้าฟัก 7 วัน เพื่อนำไข่ไม่มีเชื้อและไข่เชื้อตาย ออกจากการฟักการ และส่องไข่เมื่อนำเข้าฟัก 18 วัน เป็นการส่องไข่ก่อนนำเข้าตู้เกิด หลังจาก อยู่ในตู้เกิด 3 วัน (วันที่ 21) ลูกไก่ก็เจาะเปลือกไข่ออกมาได้เก็บไว้ใน ตู้เกิด 1 วัน จากนั้น ในวันที่ 22 นำลูกไก่ออกจากตู้เกิดย้ายไปอนุบาล ในโรงเรือน อนุบาลต่อไป



ไข่ไม่เชื้อ

ฟักไข่ 7 วัน

ฟักไข่ 14 วัน



การเลี้ยงไก่เล็ก

กรณีใช้ตู้ฟักไข่หรือการแยกลูกไก่ออกจากแม่ไก่เพื่อให้แม่ไก่ไข่เร็วขึ้นหรือซื้อลูกไก่มาเลี้ยงลูกไก่ต้องการความอบอุ่นจึงจำเป็นต้องมีการกกไฟให้ลูกไก่โดยใช้หลอดไฟฟ้าขนาด 100 วัตต์ แขนงสูงจากพื้นขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ และต้องระวังไม่ให้ลมโกรกลูกไก่ และจะต้องมีอาหาร และน้ำให้กินตลอดเวลา พื้นคอกรองพื้นด้วยแกลบหนา 5 เซนติเมตร และเปลี่ยนแกลบทุก 1 เดือน

การเลี้ยงไก่รุ่น

ไก่ช่วงอายุ 8 - 16 สัปดาห์ ไก่ช่วงนี้ไม่ต้องดูแลมากเพราะถ้าเลี้ยงแบบปล่อยไก่สามารถหาอาหารกินเองได้เพียง แต่ให้อาหารในตอนเช้า หรือเย็นเท่านั้นถ้าเลี้ยงเพื่อต้องการจำหน่ายเป็นไก่เนื้อ จำเป็นที่จะต้องดูแลเอาใจใส่เรื่องอาหาร และน้ำเพื่อการเจริญเติบโตที่เร็วไก่อายุ 4 - 5 เดือน เป็นช่วงที่สามารถจับจำหน่ายเป็นไก่เนื้อได้น้ำหนักประมาณ 0.8 - 1.2 กิโลกรัม ซึ่งไก่นี้มีขนาดและน้ำหนักตรงกับความต้องการของตลาด



การให้อาหาร

1. ให้น้ำสะอาดตั้งไว้ให้ไก่กินตลอดเวลา และคอยเปลี่ยนน้ำทุก ๆ วัน
2. ให้อาหารเช้าและเย็น เพิ่มเติมจากอาหารที่ไก่หากินได้ตามธรรมชาติ เช่น ปลายข้าว รำข้าว ข้าวเปลือก อาหารไก่สำเร็จรูป
3. มีเปลือกหอยป่นและเศษหินให้ไก่กินเพื่อเสริมแคลเซียมและช่วยบดย่อยอาหาร และให้หญ้าสดหรือใบกระถินสดให้ไก่กินทุกวัน

การสุขาภิบาล

1. ดูแลความสะอาดภาชนะอุปกรณ์ต่างๆ ที่อยู่ในโรงเรือนและบริเวณใกล้เคียงด้วยน้ำสะอาดและยาฆ่าเชื้อโรคทุกวัน
2. ลักษณะโรงเรือนต้องระบายอากาศได้ดีป้องกันลมโกรก หรือฝนสาดด้านหน้าประตูเข้าโรงเรือนต้องมีอ่างน้ำยาฆ่าเชื้อสำหรับจุ่มเท้าก่อนเข้าโรงเรือน



3. ไก่จะต้องได้รับอาหารและน้ำที่สะอาดในแต่ละวัน และพอดีกับความต้องการของไก่
4. กรณีไก่ป่วยควรแยกไก่ป่วยออกจากฝูงเพื่อป้องกันการระบาดไปยังไก่ตัวอื่นในฝูง ถ้าไก่ป่วยตายควรเผาหรือฝังซากทันที
5. ช่วงอากาศเปลี่ยนแปลงหรือมีการเคลื่อนย้ายไก่อาจป่วยได้ ควรละลายวิตามินให้ไก่กินทันที เพื่อให้ไก่แข็งแรงและมีสุขภาพดี
6. ทำการถ่ายพยาธิไก่ทุก 3 เดือน อย่างสม่ำเสมอ
7. ควรมีตู้ยาประจำในฟาร์ม เช่น ยาปฏิชีวนะ ยาบำรุงและ วิตามิน
8. ก่อนนำไก่จากภายนอกเข้ามาเลี้ยง ควรกักดูอาการก่อนอย่างน้อย 15 วัน ก่อนนำเข้ารวมฝูง

โปรแกรมการฉีดวัคซีนป้องกันโรค

ชนิดของวัคซีน	อายุ	วิธีการให้	ระยะภูมิคุ้มกัน
วัคซีนนิวคาสเซิล + หลอดลมอักเสบติดต่อ	1-7 วัน	หยอดตาหรือจุ่มกัวดัล 1 - 2 หยด	3 เดือน
วัคซีนฝีดาษ	15 วัน	ใช้เข็มจุ่มยาแทงหนังปีก	1 ปี
วัคซีนอหิวาต์ไก่	1 เดือน	ฉีดเข้ากล้ามเนื้อตัวละ 1 ซีซี	3 เดือน
ยาถ่ายพยาธิไก่	1 เดือน	ผสมน้ำหรือผสมอาหาร	3 เดือน

ตำแหน่งการให้วัคซีน



การเลี้ยง

ไก่ดำภูพาน



งานศึกษาและพัฒนาด้านปศุสัตว์
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านนาแก หมู่ที่ 10 ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร 47000
โทรศัพท์: 042-747458-9 โทรสาร: 042-747460
FB: งานศึกษาและพัฒนาด้านปศุสัตว์
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ